

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRISKE SVOJINE

KLASA 12 (5)

IZDAN 1. SEPTEMBRA 1937.

PATENTNI SPIS BR. 13482

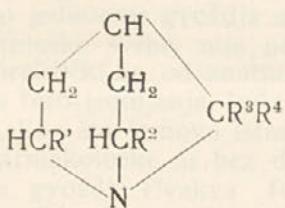
Dr. Ing. Prelog Vlado, docent univerziteta, Zagreb i „Kaštel“ tvornica kemijsko-farmaceutskih proizvoda d. d., Zagreb, Jugoslavija.

Postupak za izradu bicikličnih amina sa tri zajednička atoma u prstenu.

Prijava od 5 septembra 1936.

Važí od 1 aprila 1937.

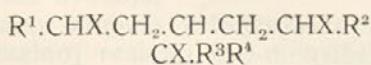
Predmet pronalaska je postupak za izradu dosada nepoznatih bicikličnih amina sa tri zajednička atoma u prstenu, prema formulji

gde su R¹, R², R³, R⁴ ostaci ugliovodonika ili vodonik. Ovi amini se mogu korisno upotrebljavati u farmaceutskoj praksi, načito kao izlazni materijal prilikom spravljanja farmaceutskih proizvoda.

Takvi su amini dosada sasvim nepoznati, pa nije poznata ni metoda, po kojoj bi se dali pripraviti. Pokušaji nekih autora, kao što su Clemo, Ormston i Ramage (Journ. Chem. Soc. 1931, 3185), da dodu do sličnih jedijenja različitim metodama, svršili su se potpuno negativno.

Postupak prema ovom pronalasku sa-
stoji se u tome, da se za izradu navedenih
heterocikličnih jedinjenja, dejstvom amo-
nijsaka utiče na tri-halogen-ugljovodonike
tipa

gde je R^1 , R^2 , R^3 i R^4 vodonik ili ostatak ugljovodonika, a X je halogen.

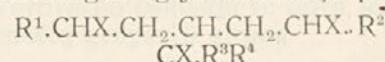
Tako n. pr. može se dejstvom amonijaka na 1,5-dibrom-3-(brom-metil)-pentan dobiti biciklo-(1, 2, 2)-aza-1-heptan.

Primer:

1 mol tribrompentana zagreva se u autoklavu sa 40 delova 20%-nog metilalkoholnog amonijaka tri sata na temperaturi iznad 100°, celishodno izmedu 130-140° C. Amonijak i metilalkohol se zatim odstranjuje destilacijom. Posle dodatka alkalija istera se iz ostatka vodenom parom cela kolicina odstranjivih organskih baza i amonijak, ove se neutralisu kiselinom i amonijak kao i primarne i sekundarne baze odstranjuju se pomoću p-toluol-sulfohlorida. Tercijarna baza čisti se vodenom parom i obraduje se na uobičajeni način. Dobiveni biciklo-(1,2,2)-aza-1-heptan je čvrsta supstanca, slična kamforu, bela, intenzivnog mirisa, koji je sličan na miris piridina. Tačka topljenja je 71°, tačka ključanja 120-121°. Sa kiselinama stvara dobro definirane soli. Sa metiliiodidom daje jodmetilat, koji kristalizira iz mešavine etera i alkohola u belim kristalima.

Patentni zahtevi:

1.) Postupak za izradu novih bicikličnih amina sa tri zajednička atoma u prstenu, naznačen time, što se amonijakom dejstvuje na trihalogen-ugljovodonike, tipa

gde R^1 , R^2 , R^3 i R^4 predstavljaju vodonik ili ostatak ugljovodonika, a X halogen.

2.) Izvođenje postupka po zahtevu 1, naznačeno time, što se dejstvo amotijaka na

1,5-dibrom-3-(brom-metil)-pentan vrši u cilju dobivanja biciklo-(1,2,2)-aza-1-hepta-na.

3.) Izvođenje postupka po zahtevu 1-2.

naznačeno time, što se obrada sa amonijakom vrši u autoklavu nekoliko sati, na temperaturi iznad 100°, celishodno između 130-140°C.